

FACULTATEA DE TEOLOGIE ORTODOXĂ

Departamentul de Teologie

Descrierea postului scos la concurs:

Postul: **Conferențiar universitar, poz. 14,**

Disciplinele: *Drept canonic ortodox. Administrație și legislație bisericească;
Expertiză și legislație în patrimoniul cultural;
etică și integritate academică.*

Domeniul științific: **Teologie**

Tematica probelor de concurs, inclusiv a prelegerilor, cursurilor sau altor asemenea sau tematicile din care comisia de concurs poate alege tematica probelor susținute efectiv:

1. Fundamentele canonice ale autocefaliei și autonomiei bisericești și dialogul interortodox privind aceste teme;
2. Canonizarea sfinților după Dreptul bisericesc ortodox și cel catolic;
3. Prevederi statutare și regulamentare privind regimul canonic și juridic al mănăstirii în Patriarhia Română;
4. Sfânta Taină a Cununii și instituția civilă a căsătoriei în lumina legislației canonice și a documentelor Conferințelor Panortodoxe Presinodale și a Sfântului și Marelui Sinod al Bisericii Ortodoxe;
5. Regimul juridic general al cultelor religioase din România în baza Legii nr. 489/2006;
6. Raportul dintre Biserică și Stat privind bunurile bisericești de patrimoniu;
7. Instituția canonică a patriarhului și prevederile bisericești speciale în Patriarhia Română;
8. Autoritatea bisericească în lumina legislației și a doctrinei canonice ortodoxe;
9. Sinodalitatea și dialogul interortodox. Evoluția tematicii în cadrul dialogului interortodox și documentele Sfântului și Marelui Sinod al Bisericii Ortodoxe;
10. Exercițarea puterii învățătoarești și statutul juridico-canonic al învățământului teologic și religios în lumina prevederilor statutare, regulamentare și a legislației de stat.

Bibliografie selectivă:

*** *Legea 489/2006 privind libertatea religioasă și regimul general al cultelor*, în *Monitorul Oficial* partea I, nr. 11 din 08/01/2007; ****Legea 103/1992 privind dreptul exclusiv al cultelor religioase pentru producerea obiectelor de cult*, în *Monitorul Oficial* partea I, nr.244 din 01/10/1992; *** *Regulamentul autorităților canonice disciplinare și al instanțelor de judecată ale Bisericii Ortodoxe Române*, EIBMBOR, București, 2015; *** *Ghidul legislației în vigoare privind exercițiul libertății religioase în România (cu privire specială la Biserica Ortodoxă Română)*, EIBMBOR, București, 2014; I. N. FLOCA, *Canoanele Bisericii Ortodoxe*, Sibiu 2005; H. ALFEYEV, *L'Orthodoxie. Histoire et structures canoniques de l'Eglise orthodoxe*, Paris 2009; C. DRON, *Valoarea actuală a canoanelor*, București, 1928; N. DURĂ, *Le régime de la synodalité selon la législation canonique conciliaire, oecuménique du Ier millénaire*, București, 1999; I. N. FLOCA, *Drept canonic ortodox. Legislație și administrație bisericească*, vol. I-II, Sibiu, 1990; V. IONIȚĂ, *Hotărârile întrunirilor panortodoxe din 1923 până în 2009. Spre Sfântul și Marele Sinod al Bisericii Ortodoxe*, Ed. Basilica, București, 2013; V. IONIȚĂ, *Sfântul și Marele Sinod al Bisericii Ortodoxe. Documente pregătitoare*, Ed. Basilica, București, 2016; P. L'HUILLIER, *The Church of the Ancient Councils. The Disciplinary Work of the First Four Ecumenical Councils*, Crestwood

– NY 1996 [traducere în limba română: *Dreptul bisericesc la Sinoadele ecumenice I-IV*, București 2000]; N. MILAȘ, *Drept bisericesc oriental* (tradus de D.I. Cornilescu și V.S. Radu, revăzut de I. Mihălcescu), București 1915; B. D. MOLOMAN, *Căsătoria civilă și religioasă în dreptul român*, București 2009; V. PHIDAS, *Drept canonic. O perspectivă ortodoxă*, Iași 2008; V. POCITAN, *Geneza demnității patriarhale și Patriarhatele Bisericii Ortodoxe*, București 1926; C. RUS (ed.), *The place of the Canonical Principles in the Organization and Working of Autocephalous Orthodox Churches*, Arad 2008; GH. SOARE, *Impedimente la căsătorie și motivele de divorț*, București 1943; V. ȘESAN, *Curs de drept bisericesc universal*, Cernăuți 1942; E. BÎRDAȘ, „Stavropighia în dreptul bisericesc”, în *Glasul Bisericii* 14 (1955), pp. 168-198; M. CLÉMENT, «L'apparition du patriarcat dans l'Église (IVe-Ve siècles)», în *Proche Orient Chrétien* 16 (1966), pp. 162-173; „Canonizarea sfinților în Biserica Ortodoxă”, în *Ortodoxia* 58 (2007), pp. 106-122; G. GRIGORIȚĂ, „L'Orthodoxie entre autonomie et synodalité (les prescriptions des saints canons et les réalités ecclésiales actuelles)”, în V. PARLATO, ed., *Cattolicesimo e ortodossia alla prova. Interpretazioni dottrinali e strutture ecclesiali a confronto nella realtà sociale odierna*, Urbino, 2010, pp. 109-163; G. GRIGORIȚĂ, „Autonomie et synodalité dans l'Eglise orthodoxe (les prescriptions des saints canons et les réalités ecclésiales actuelles)”, în *Studii Teologice* 5 (2009), pp. 141-214; A. LEMENI, „L'administration des cultes en Roumanie”, în B. BASDEVANT-GAUDEMET (ed.), *L'administration des cultes dans les pays de l'Union Européenne*, Leuven, 2008, pp. 171-183; P. MENEVISSOGLU, „La signification canonique et ecclésiologique des titres épiscopaux dans l'Eglise orthodoxe”, în *Kanon* 7 (1985), pp. 74-90; V. PHEIDAS, „Droit stavropégiaque et droit de recours (έκκλητον)”, în *Episkepsis* 24 (1993), n. 497, pp. 17-24; V. PHEIDAS, „L'autorité du *prôtos* au niveau de la province ecclésiastique”, în *Nicolaus* 18 (1991), pp. 37- 50; L. STAN, „Canonizarea sfinților după învățătura și după rînduielile Ortodoxie”, *Mitropolia Olteniei* 20 (1968), pp. 360-368; V. ȘESAN, „Dreptul de devoluțiune al Patriarhilor și Mitropoliților (în baza canonului 11 al sinodului 7 ecumenic)”, în *Candela* 47 (1936), pp. 71-85.

Descrierea postului scos la concurs:

Postul: **Lector universitar, poz. 33,**

Disciplinele: *Muzică bisericească și Ritual;*

Teologie liturgică;

Practică liturgică și pastorație;

Cultură și spiritualitate ebraică biblică;

Cult și cultură.

Domeniul științific: **Teologie**

Tematica probelor de concurs, inclusiv a prelegerilor, cursurilor sau altor asemenea sau tematicile din care comisia de concurs poate alege tematica probelor susținute efectiv:

1. Axionul în literatura psaltică românească din sec. IX-XX;
2. Activitatea muzicală a lui Anton Pann în Oltenia;
3. Muzicieni psalți în Oltenia și contribuția lor la românirea cântărilor bisericești;
4. Slujbele bisericești și împărțirea lor;
5. Vecernia: istoria și explicarea Vecerniei. Symbolismul în raport cu viața Mântuitorului;

6. Ființa și instituirea Sfintei Liturghii;
7. Slujba Utreniei, utrenii speciale, rânduială;
8. Simbolismul Proscomidiei;
9. Liturghia credincioșilor;
10. Ierusalimul, centrul spiritualității evreiești? Moștenirea lăsată de regele David iudaismului și creștinismului;
11. Partidele religioase, apărătoarele spiritualității iudaice în fața păgânilor și a creștinilor;
12. Rolul profeților în menținerea conștiinței sfințeniei la poporul ales printre neamurile păgâne;
13. Evanghelie și cultură;
14. Etnicitate, naționalism și ortodoxie;
15. Ortodoxia și fenomenul migrației.

Bibliografie selectivă:

POPA, IRINEU, MITROPOLITUL OLTENIEI, „Fecioara Maria, Născătoarea de Dumnezeu și Maica vieții noastre”, în *M.O.*, anul LXI, nr. 1-4, Ianuarie-Aprilie, 2009, pp. 7-31; BARBU-BUCUR, Sebastian, *Cultura muzicală de tradiție bizantină pe teritoriul României*, Ed. Muzicală, București, 1989; BUZERA, Alexie, *Cultura muzicală românească de tradiție bizantină din secolul al XIX-lea*, Craiova, Fundația Scrisul Românesc, 1999; IDEM, *Coordonate ale culturii muzicale din Oltenia. Muzica de tradiție bizantină*, Craiova, Ed. Reduta, 2003; MAZILIȚA, Pr. lect. univ. dr., Adrian Cristian, *Cultura muzicală religioasă din Mehedinți în sec. XIX-XX*, Ed. Mitropolia Olteniei, Craiova, 2015; Vasile, VASILE, Anton Pann, *personalitate complexă a muzicii și a culturii românești*, vol. I, Ed. Academiei Române, București, 2017; MOLDOVEANU, Nicu, *Istoria muzicii bisericești la români*, Ed. Basilica a Patriarhiei Române, București, 2010; GHEORGHIȚĂ, Nicolae, *Chinonicul duminical în perioada post-bizantină (1453-1821). Liturgică și Muzică*, Ed. Muzicală, București, 2007; IDEM, „Muzica bizantină – o scurtă prezentare”, în *GB* 9-12, 2006, pp. 370-396; CABASIȚA, Nicolae, *Tâlcuirea Dumnezeieștii Liturghii*, traducere de Pr. Prof. Dr., Ene Braniște, Ed. IBMBOR, București, 1997; VINTILESCU, Petre, „Liturghia credincioșilor privită istoric în structura și rânduiala ei”, *BOR*, 61 (1943), nr. 1-3, pp. 33-85; IDEM, „Liturghia credincioșilor. Riturile din prima parte a Liturghiei credincioșilor”, *BOR*, 78 (1960), nr. 11-12, pp. 1030-1053; BUDA, Pr. Drd. Ioan, „Poporul ales și rolul său în istoria mântuirii, după învățătura biblică neotestamentară”, *Glasul Bisericii*, nr. 6/1987; CHIRILĂ, Ioan, „Repere exegetice qumraniene”, în *Studia Universitatis „Babeș Bolyai” – Theologia Orthodoxa*, nr. 1-2/2000, pp. 14- 28; GHEORGHE, Pr. Constantin, „Iudaism și elenism în epistolele Sfântului Apostol Pavel”, în *S.T.* XXV (1973), nr. 9-10, pp. 648-662; IOSIF FLAVIU, *Antichități iudaice*, Ed. Hasefer, București, 2002; MARCU, pr. prof. dr. Grigorie, „Problema unității creștine în lumina Epistolelor pauline”, în *S.T.* XVII (1965), nr. 5-6, pp. 275-285; MIHĂLCESCU, I., „Raportul dintre Creștinism și Iudaism”, *BOR*, nr. 3 (martie), 1925; YANNOULATOS Anastasios, *Ortodoxia și problemele lumii contemporane*, Ed. Bizantină, 2003.

Descrierea postului scos la concurs:

Postul: **Asistent universitar, poz. 38,**

Disciplinele: *Teologie dogmatică ortodoxă;*

Morală creștină;

Spiritualitate ortodoxă: Ascetică și Mistică;

Studii biblice;

Practică liturgică și pastorație;

Misiologie ortodoxă.

Domeniul științific: **Teologie**

Tematica probelor de concurs, inclusiv a prelegerilor, cursurilor sau altor asemenea sau tematicile din care comisia de concurs poate alege tematica probelor susținute efectiv:

1. Condescendența lui Dumnezeu față de creație – baza gnoseologiei teologice ortodoxe.
2. Omul, microcosmos sau macrocosmos?
3. Teologia istoriei și Providența divină.
4. Triadologia ortodoxă: distincție și unitate între Teologie și Iconomie.
5. Definiția dogmatică de la Calcedon și relevanța ei pentru dogma hristologică.
6. Teologia marială ortodoxă fundamentată pe Revelația biblică și pe Tradiția Bisericii.
7. Parusia sau A Doua Venire a Domnului și înnoirea creației.
8. Ziua a Opta în Împărăția cerurilor luminată de Soarele-Hristos.
9. Asceza creștină cu referire la accepțiunile acesteia în scrierile Sf. Vasile cel Mare.
10. Conceptul de *inimă* în literatura filocalică.
11. Locul Sfintei Liturghii și Sfintei Scripturi în viața duhovnicească a credincioșilor.
12. Duhul Sfânt ca mediu al teologhisirii.
13. Ierarhie și egalitate în Biserică.
14. Slujirea diaconală a Bisericii în contemporaneitate.
15. Evenimentul Cincizecimii și începutul misiunii apostolice.
16. Aportul însemnat al Sfinților Împărați Constantin și Elena în misiunea Bisericii.
17. Teofania de la Stejarul Mamvri, ca teme biblic al icoanelor *Filoxenia lui Avraam* și *Troița* lui Andrei Rubliov.
18. Nașterea Domnului în Evanghelie și icoană.
19. Simbol și viață în Dumnezeiasca Liturghie potrivit tâlcuirii Sfântului Nicolae Cabasila.

Bibliografie selectivă:

****Biblia sau Sfânta Scriptură*, tipărită cu binecuvântarea, P. F. Teoctist, Patriarhul B.O.R., București, 1991 [reproduce textul ediției din 1982]; SF. AMBROZIE, *Despre Duhul Sfânt*, trad. Pr. Dr. Vasile Răducă, Ed. Anastasia, București, 1997; SF. ATANASIE CEL MARE, *Epistola întâi către Serapion, Episcop de Thmuis, împotriva celor care hulesc și spun că Duhul Sfânt este creatură*, trad. Pr. Prof. Dr. Dumitru Stăniloae, în: *Epistole și Viața Cuviosului Părintelui nostru Antonie*, Ed. IMBOR, București, 2010; SF. NICOLAE CABASILA, *Explicări la Dumnezeiasca Liturghie*, trad. diac. Ioan I. Ică jr., Ed. Deisis, Sibiu, 2014; DIDIM DIN ALEXANDRIA (CEL ORB), *Despre Duhul Sfânt*, trad. Pr. Vasile Răducă, Ed. Sophia, București, 2001; EUSEBIU DE CEZAREEA, *Viața lui Constantin*, PSB 8 (serie nouă), trad. Radu Alexandrescu, Ed. Basilica, 2012; FOTIE AL CONSTANTINOPOLULUI, *Mistagogia Duhului Sfânt. Exegeze la Evanghelii*, trad. Oana Comana, vol. 15, Ed. Polirom, Iași, 2013; SF. GRIGORIE DE NAZIANZ, *Panegiric în cinstea Sfântului Vasile cel Mare*, trad. Ioana Costa, Ed. IBMBOR, București, 2014; SF. GRIGORIE DE NYSSA, *Despre viața lui Moise*, în *Scrieri*. Partea întâi (PSB 29), trad. Pr. prof. D. Stăniloae și Pr. Ioan Buga, Ed. IBMBOR, București, 1982; SF. IOAN DAMASCHINUL, *Despre Sfânta Treime*, trad. Laura Enache, Ed. Doxologia, Iași, 2015; SF. ISAAC SIRUL, „Cuvinte despre sfintele nevoițe”, în *Filocalia* vol. X, trad. Pr. prof. Dumitru Stăniloae, Ed. IBMBOR, București, 1981; IDEM, *Despre Cântarea*

Trisaghionului, trad. Laura Enache, Ed. Doxologia, Iași, 2015; SF. MAXIM MĂRTURISITORUL, *Ambigua*, trad. Pr. prof. Dumitru Stăniloae, Ed. IBMBOR, București, 2006; SF. SIMEON NOUL TEOLOG, *Discursuri teologice și etice. Scrieri I*, Ediția a II-a, trad. diac. Ioan I. Ică jr, Ed. Deisis, Sibiu, 2001; SF. VASILE CEL MARE, *Scrieri. Partea a III-a. Despre Sfântul Duh*, (PSB, vol. 12), trad. Constantin Cornițescu și Teodor Bodogae, Ed. IBMBOR, București, 1988; IDEM, *Cuvinte ascetice*, în *Scrieri morale și ascetice* (PSB 5, serie nouă), trad. Octavian Gordon, Ed. Basilica, București, 2013; IDEM, *Constituții ascetice*, PSB 5 (serie nouă); EVDOKIMOV, PAUL, *Arta icoanei*, trad. Grigore și Petru Moga, Ed. Sophia, București, 2014; IOAN I. ICĂ jr, GERMANO MARANI (ed.), *Gândirea socială a Bisericii*, Ed. Deisis, Sibiu, 2002; IPS Dr. IRINEU, MITROPOLITUL OLTENIEI, *Așteptând pe Cel ce este și cel ce vine, Atotțiitorul*, Ed. Mitropolia Olteniei, Craiova, 2017; IDEM, *Ca toate să fie iarăși reunite în Hristos, cele din ceruri și cele de pe pământ*, Ed. Mitropolia Olteniei, Craiova, 2013; IEROTHEOS, Mitropolitul Nafpaktosului, *Dogmatica empirică după învățăturile prin viu grai ale Părintelui Ioannis Romanidis*, vol. II, trad. Tatiana Petrache și Mănăstirea Diaconești, Ed. Doxologia, 2017; MIHOC, VASILE, „Eshatologia paulină”, în *Revista Teologică*, 3/1993, pp. 50-69; PICU OCOLEANU, RADU PREDA (editori), *Viață liturgică și ethos comunitar*, Ed. Mitropolia Olteniei, Craiova, 2007; IDEM, *Liturgia poruncilor divine*, Ed. Mitropolia Olteniei, Craiova, 2004; IDEM, *Iisus Hristos Mijlocitorul*, Ed. Christiana, București, 2008; POPESCU, EMILIAN; CĂȚOI, MIHAI OVIDIU (ed.), *Cruce și misiune. Sfinții împărați Constantin și Elena promotori ai libertății religioase și apărători ai Bisericii*, vol. I și II, Ed. Basilica, București, 2013; ROUSSEAU, DANIEL, *Icoana – lumina feței Tale*, trad. Măriuca Alexandrescu, Ed. Sophia, București, 2004; STAN, Nicolae Răzvan, „Dimensiunea ascetică a vieții duhovnicești în gândirea Sf. Vasile cel Mare”, *Revista Teologică*”, nr. 3/2011; IDEM, „Asceza – cale spre îndumnezeire”, *Teologia*, Revista Facultății de Teologie Ortodoxă din Arad, nr. 2/2005; IDEM, „Intercorelația dintre Sfânta Scriptură și Sfânta Liturghie în viața Bisericii și a credincioșilor”, *Studia Universitatis Babeș-Bolyai, Theologia Orthodoxa*, anul LV, nr. 1/2010; IDEM, „Ascetica și Mistica creștină în formarea teologică și în viața preotului și a credinciosului”, *Mitropolia Olteniei*, nr. 5-8/2004; IDEM, *Antropologia din perspectiva hristologică: bazele doctrinare ale vieții duhovnicești*, ediția a treia, Ed. Mitropolia Olteniei, Craiova, 2016; IDEM, *Datoria de a rămâne viu: teme de teologie și spiritualitate ortodoxă*, ediția a doua, Ed. Mitropolia Olteniei, Craiova, 2017; IDEM, *Desăvârșirea omului în Hristos: aspectele ascetico-mistice ale vieții duhovnicești*, Ed. Mitropolia Olteniei, Craiova, 2014; STĂNILOAE, DUMITRU, *Spiritualitate și comuniune în Liturgia ortodoxă*, Ed. Mitropolia Olteniei, Craiova, 1986; IDEM, *O teologie a icoanei*, Ed. Anastasia, București, 2005; IDEM, *Teologia Dogmatică Ortodoxă*, vol. I, II, și III, Ed. IBMBOR, 2003; SKIADAREISIS, IOANNIS, *Apocalipsa Sfântului Ioan Teologul. Cele dintâi și cele de pe urmă în dialog*, Ed. Doxologia, Iași, 2014.